

Kazatel: Josef Hurta

Čtení: Sd 7, 1 – 8

Text: 2 S 24, 1 – 13 *Hospodin znovu vzplanul proti Izraeli hněvem a podnítil Davida proti nim: "Jdi, sečti Izraele a Judu!" Král poručil Jóabovi, veliteli vojska, který byl s ním: "Obejdi všechny izraelské kmeny od Danu až k Beer-šebě. Spočítejte lid, chci znát počet lidu." Jóab králi namítl: "Necht' Hospodin, tvůj Bůh, zvětší lid jak chce, třeba stokrát. Kéž na vlastní oči to král, můj pán, vidí. Ale proč král, můj pán, o to tak stojí?" Královo rozhodnutí bylo však pro Jóaba a velitele vojska nezvratné. Jóab s veliteli vojska vyšel od krále, aby sečetli ten lid, Izraele. Překročili Jordán a utábořili se v Aróeru, napravo od města, jež je uprostřed Gádského údolí, směrem k Jaezeru. Pak přišli do Gileádu a do země Tachtím-chodšú a přišli do Dan-jaanu a do okolí Sidónu. Přišli do pevnosti Sóru a do všech měst chivejských a kenaanských, pak šli na jih Judy k Beer-šebě. Obešli celou zemi a po uplynutí devíti měsíců a dvaceti dnů přišli do Jeruzaléma. Jóab králi odevzdal součet branného lidu: V Izraeli bylo osm set tisíc bojeschopných mužů, schopných tasit meč, a judských mužů bylo pět set tisíc. Ale potom měl David výčitky svědomí, že dal lid sečíst. David volal k Hospodinu: "Velmi jsem zhrěšil, že jsem to učinil. Nyní, Hospodine, sejmi prosím ze svého služebníka vinu; počínal jsem si jako velký pomatenec." Ráno, když David vstal, stalo se slovo Hospodinovo k proroku Gádovi, Davidovu vidoucímu: "Jdi a promluv k Davidovi: Toto praví Hospodin: Předkládám ti troji; jedno z toho si vyber a tak s tebou naložím." Gád přišel k Davidovi a oznámil mu: "Má na tebe dolehnout sedm let hladu v tvé zemi? Nebo chceš tři měsíce utíkat před svými protivníky, kteří tě budou pronásledovat? Anebo má rádit ve tvé zemi po tři dny mor? Nuže tedy rozvaž, co mám vyřídit tomu, který mě poslal."*

Už jste se někdy dostali do situace, kdy jste si mohli vybrat jen ze samých špatných možností? Kdy neexistovalo dobré řešení a bylo možno zvolit jen menší zlo? Můžeme se do takových situací dostat nezaviněně (to může být třeba nějaká nemoc), ale také to může být důsledek nějakého našeho selhání, špatného rozhodnutí, kdy už nejde rozběhnuté události vrátit zpátky, a k dispozici zůstanou jen špatná či ještě horší řešení.

V Písmu čteme hned na dvou místech (ve 2. Sam. a v 1.Par.) příběh, ve kterém se David do takové situace dostal. A způsobil si to sám svojí nevěrou Hospodinu. Ačkoliv, kdybychom chtěli rozplést nitky motivů a pohnutek, co Davida vedlo k tomu, jak sám později říká, že si počínal jako pomatenec, asi bychom se nedopátrali. Co všechno vedlo k fatálnímu rozhodnutí, z něhož pak už nevedly dobré cesty ven? Biblický text tuto odvěkou otázkou odkud je zlo, nechává otevřenou. Zjistit to je stejně pošetilé a neřešitelné jako otázka, zda bylo první vejce nebo slepice. Proto každá ze dvou textových variant dnešního příběhu dává jinou odpověď. V 1. Paralipomenon čteme, že Davida podnítil satan, zatímco ve 2. Samuelově podnítil Davida Hospodin, protože se na Izraelce hněval. Zdá se, jako by to bylo jedno. Každopádně to byl, kdo David učinil špatné rozhodnutí, kterého později litoval. A to je i naše zkušenost. Nějak se rozhodneme, a pak zjistíme, že jsme si to tím pěkně zavařili. Nemá cenu zkoumat, co by se stalo, kdyby... Najednou jsme postaveni do situace, která nemá dobré řešení, a navíc jsme trýzněni výčitkami, že jsme si to způsobili sami.

Nuže, čeho se David dopustil a zkomplikoval tak život nejen sobě? Rozhodl se provést sčítání lidu, resp. zjistit počet bojeschopných mužů. Samo o sobě nejde o nic špatného. Ale Písmo svaté rozhodně hodnotí tento Davidův počín záporně. Jako nevěru Pánu Bohu. Důležitá je tu i souvislost, do jaké je příběh zasazen. Davidovu rozhodnutí předchází zvláštní text. Je to výčet Davidových bohatýrů a jejich mimořádných činů. Svým popisem trochu připomíná dobu soudců, dobu charismatických vůdců, kteří vedli Hospodinovy boje. Jakoby zde bylo řečeno: Podívej, Davide, tvé zápasy a boje vždy vedl Hospodin, dával ti k tomu zvláště obdarované muže, a Izrael pak dosahoval vítězství z Boží milosti. Cesta k vítězství nad nepřáteli vedla vždy přes spoléhání na Hospodina a jeho milost. Toho si má být vědom také izraelský král. Nakonec, královský zákon pro izraelské krále v knize Deuteronomium výslovně říká, že král nemá doufat v silnou armádu. Ale David se přesto rozhoduje, že spočítá, jakou má válečnou sílu, měřeno počtem mužů, počtem lidských sil. Na sčítání lidu samo o sobě nic zlého není. V době Mojžíšově vydal sám Hospodin příkaz, aby byli Izraelci sečteni. Ale byl to Hospodinův příkaz a Hospodinovy boje. Davidovi nyní vychází, poté co jsou všichni sečteni, že má mužů dvakrát více, než při sčítání za Mojžíše. Zdá se, jakoby teď byl na tom David lépe než sám Hospodin, když vyváděl svou mocí Izraelce z Egypta. Jakoby se teď mohl obejít bez Pána Boha, opřen jen o svou armádu. Zkoumáním vojenské síly se původně Hospodinův boj stává zcela profánní, zprofanovanou pragmatickou záležitostí, chladným kalkulem nepočítajícím s Boží milostí a mocí.

Nelze přitom nezapomenout na soudce Gedeóna, který shromáždil třicetitisícovou armádu, ale Hospodin mu řekl: „Je s tebou příliš mnoho lidu, než abych jim vydal Midjánce do rukou, aby se Izrael vůči mně nevychloubal: »Vysvobodil jsem se vlastní rukou.« Pak Gedeón propustil domů dvacet tisíc mužů, kteří se báli bojovat. Ale i deset tisíc bylo stále moc. Pak si vzpomeňte, jak se muži dělili podle způsobu, jakým pili z řeky vodu, až nakonec Gedeónovi zbyla jen hrstka mužů – pouhých tři sta. Tady už nešlo spoléhat na lidskou sílu, tady se prokazovala víra v Hospodina. Král David však víru vyměnil za lidskou vypočítavost a bojeschopnost.

Vojevůdce Jóab, který dostal od Davida příkaz k provedení sčítání, jistě nepatřil mezi nějaké citlivky. Přesto Davidovi jeho úmysl rozmlouval a říkal: „Necht' Hospodin, tvůj Bůh, zvětší lid jak chce, třeba stokrát. Ale proč král, můj pán, o to tak stojí?“ Ano, proč o to David stojí, vědět, jakou má sílu? Má strach? Nevěří si? Nebo spíše nevěří Hospodinu? Věru, ono to není jen tak, postavit se nepříteli a věřit ve vítězství. Víra není snadná věc. Však Ježíš varuje zástupy, které jdou za ním v domněnání, že je to nebude nic stát. A říká: Každý vojevůdce si napřed dobře spočítá, zda se s desettisíci vojáky může postavit proti dvacetitisícům. A když zjistí, že na to nemá, aby zvítězil, začne vyjednávat o podmínkách míru. Zdá se, jakoby tu Ježíš schvaloval Davidovo pragmatické počítání. Ale Ježíšovo přirovnání končí slovy: „Tak ani žádný z vás, kdo se nerozloučí se vším, co má, nemůže být mým učedníkem.“ Tzn. víra není sranda. Křesťan musí počítat s tím, že následovat Krista není procházka růžovou zahradou. Vyžaduje to osobní

odvahu a statečnost. Pravda, světským válečníkům nezbývá, než spoléhat na vlastní svaly a proto musí dobře počítat. Ale kdo chce jít za Ježíšem, musí své opory, berličky a jistoty úplně opustit. Rozloučit se s nimi. A to měl udělat i David. Nepodlehnout duchovní pýše na své schopnosti a svaly a nepodlehnout falešné sebejistotě. Ve svém sčítání lidu je tak podobný boháčovi z jiného Ježíšova podobenství, kterému se hojně urodilo a on si říká: „Teď máš velké zásoby na mnoho let; klidně si žij, jez, pij, buď veselý mysl.“ Takovému člověku říká Bůh: „Blázne!“ Tvoje budoucnost není zajištěna tím, jakou máš armádu, kolik máš na kontě, jaký máš barák, jaké máš auto, jakou máš práci.

David si ale po svém sčítání lidu nemnul spokojeně ruce jako ten boháč. Došlo mu, že udělal chybu. A nebylo to poprvé. Zastavil se a uvědomil si, že si počínal jako pomatenec. Jenže už bylo pozdě. Je chvályhodné, že David jako marnotratný syn šel do sebe a uvědomil si svou vinu. Ale nedá se říci, že by si svou chybu uvědomil včas. Prostě už bylo pozdě. Někdy spácháme něco špatného a prosíme o odpuštění a odpuštění dostaneme. Ale přesto naše selhání nemusí zůstat bez následků. Následky našeho hříchu tu mohou být stále. Co se stalo, nemůže se odestát. Tak i David přes svou lítost a pokání se nevyhne důsledkům svého rozhodnutí. To, že si může zvolit trest, je Boží milost. Prorok Gád mu zjevuje tři možné důsledky, které mohou následovat. Může přijít hlad, který potrvá sedm let. Může přijít nepřítel a tři měsíce pronásledování. Nebo může Bůh udeřit morovou ranou, trvající tři dny. David si má vybrat: hlad, pronásledování nebo mor. Sedm let, tři měsíce nebo tři dny. Lepší možnost není. Často nemáme na výběr vůbec. David si může vybrat. A všimněte si, jak David uvažuje: Nyní už si uvědomuje, že spoléhat na Boží milost, je to nejlepší z možných řešení. Vystavit svou zemi sedmi letům hladu znamená dohnat lidi k zoufalým činům, chaosu a nenávisti; a padnout do rukou nespokojeného lidu král nechce. Padnout do rukou nemilosrdných nepřátel je snad ještě horší. Padnout do rukou Božích ovšem znamená projevit důvěru v Hospodinovo milosrdenství, na které při svém sčítání tak tragicky zapomněl. Také tři dny jsou proti sedmi letům nebo třem měsícům to nejmenší zlo. Proto volí třetí variantu. Našemu uvažování se možná přičítá dávat nějaké politické rozhodnutí do souvislosti s následnými přírodními pohromami, které na společnost přicházejí. Ačkoliv, ono to nemusí být realitě až tak vzdálené. Rozhodně existují situace, které jsme nechtěli, aby nastaly, ale pro něž jsme sami zavdali příčinu nějakým svým předchozím rozhodnutím.

A tak čteme: Hospodin tedy dopustil na Izraele mor od toho jitra až do určeného času. I pomřelo z lidu od Danu až k Beer-šebě sedmdesát tisíc mužů.

David, hrozící se toho, co způsobil, říká: „Je mi velmi úzko.“ A když vidí, že důsledky jeho rozhodnutí dopadají nejen na něj, ale trpí tím i druzí, modlí se: "Hle, já jsem zhřešil a já jsem se provinil; co však učinily tyto ovce? Buď tedy tvá ruka proti mně a proti domu mého otce!" David se tu stává předobrazem Krista, který bere trest na sebe, aby zachránil druhé. Ale zároveň pevně věří v Boží milosrdenství. Který z dnešních politiků dovede takto jednat?

Když před námi není žádná dobrá perspektiva, je správné v takové chvíli neztratit hlavu, uvědomit si, kde jsem udělal chybu, ale také prosit o milost a věřit v odpuštění. Vždyť v jedné písni zpíváme: „I v soudech, trestání je milosrdný Pán.“

Boží milost se projevila i v soudu. Není to poprvé, co v Písmu čteme, že Hospodina nad tím zlem pojala lítost. I řekl andělu, jenž šířil mezi lidem zkázu: "Dost, již přestaň." Hospodinův anděl byl právě u humna Aravny Jebúzejského. Rána se zastavila těsně před Jeruzalémem. Trest byl předčasně dokonán.

David, na pokyn proroka Gáda, chce na místě, kde se morová rána zastavila, vybudovat Hospodinu oltář. Jebúzejec Aravna mu to místo i obětní zvířata nabízí darem. Ale podobně, jako kdysi Abraham nechtěl přijmout hrob pro svoji ženu Sáru zadarmo, ani David nechce Bohu obětovat lacinou obět'. Ví, že Boží milost je zdarma, ale není laciná. Také my si máme uvědomit: I za nás bylo zapláceno výkupné. Drahou krví Kristovou. Na golgotském kříži tenkrát Ježíš pronesl své „dokonáno jest!“ a náš trest za hřích se tam zastavil. Tam, kde poznáme svou vinu a přijmeme Kristovu obět' za ni, stane se nám to místo v našem životě místem zastavení a obratu, místem setkání s Bohem. Stane se nám to jakýmsi Božím chrámem v našem životě, místem které vede ke vděčnosti a radostné službě Pánu Bohu. Naše hořké zkušenosti se mohou proměnit v místo setkání s Bohem, v místo chval a uctívání. Tam, kde prožijeme, že Bůh se nad námi smiloval, že naši vinu z nás snal pro obět' Pána Ježíše Krista, tak z tohoto bolavého avšak Boží milostí uzdraveného místa v našem životě může vyrůst zbožnost jako chrám, v němž přebývá radost a pokoj v Duchu svatém. Však také podle tradice právě na humně Aravny Jebúzejského vyrostl velkolepý chrám Šalomounův.

Modlitba: *Hospodine, smiluj se nad námi pro milosrdenství svoje a pro obět' Pána Ježíše Krista. Dej, at' tam, kde jsme selhali a chybovali, nalezneme smíření a pokoj. Tvoje milost předrahá věky věků přesahá. Amen.*

Přímluvná modlitba: *Modlíme se, Pane, za ty, kteří vidí jen lidské možnosti, a tvé milosrdenství je jim skryto. Modlíme se za lidi, kteří nevidí dobré řešení svých problémů. Pomoz jim svou milostí a svým slitováním. Prosíme za lidi, kteří se trápí, že něco udělali ve svém životě špatně a nevědí, jak to napravit. Prosíme za lidi, kteří mají za to, že je už v jejich životě pozdě na to, začít žít jinak a lépe. Dej jim naději a radostný výhled do budoucnosti. Prosíme za lidi spoutané nemocí, skrytou bolestí v srdci, za duševně zraněné, za lidi, kteří žijí v neodpuštění, nesmíření s druhými. Prosíme za ukeřvděné, za nespravedlivě souzené, za posmívané, za lidi nedocenené. Modlíme se za místa, kde je hlad, hladomor a bída. Modlíme se za místa, kde jsou lidé pronásledováni pro svou víru a kde mají nepřátele; za místa, kde se bojuje, nebo kde válka hrozí. Prosíme za neklidný korejský poloostrov. Modlíme se za státy, kde špatná politická rozhodnutí mají negativní dopad na celou společnost. Prosíme tě za země, kde jsou pošlapávána lidská práva. Prosíme za země, kde není svoboda. Prosíme za nás, dej at' jsme plni vděčnosti za tvou milost, at' si nestýskáme, at' nejsme sužováni obavami o budoucnost, různými strachy, které mají zdroj v nedůvěře a beznaději. Amen.*